

[Bilgrav-Nielsen.]

vi ville have haft af forsvarsudgifter, hvis vi stadig havde haft en socialdemokratisk regering med det budgetoverslag, den havde fremlagt; så havde vi haft en merudgift til forsvaret på omkring 240 mill. kr.

Kjær Rasmussen: Vi har endnu en gang fået bekræftet, at frænde er frænde værst. Der er snart ikke skind på NATO-frænderne, men det kan man måske tage som en bekræftelse på det gamle ord om, at gale katte får revne skind. Man må nu have mig undskyldt, men jeg har meget svært ved at tage de røde kamme og de høje røster særlig alvorligt, for når alt kommer til alt, er der dog bred enighed hos NATO-partierne om, at man skal fortsætte i NATO, og som jeg sagde, er det jo det, der er afgørende.

I øvrigt kan jeg være helt enig med hr. Morten Lange, der var inde på, at man gjorde alt muligt for at komme bort fra det rent principielle i denne sag. Det anser jeg for at være meget uheldigt.

Forsvarsministeren taler om, at der er 15 medlemmer af tinget, som ikke er forsvarsvenlige, og jeg forstod nærmest på forsvarsministeren, at det var sådan en slags landsbytosser, som man ikke behøvede at tage særlig alvorligt. Det er muligt og tilladt at have den opfattelse. Vi fra vor side har imidlertid stillet forslag om, at alternativer til NATO blev undersøgt med henblik på en vejledende folkeafstemning. Dette forslag blev, som man husker, tromlet ned i denne sal med samtlige partiers stemmer. Hvorfor dog, når befolkningen efter forsvarsministerens mening er så forfærdelig forsvarsvenlig? Der skulle ikke være den mindste grund til ikke at være demokratisk på dette felt.

Jeg stillede forsvarsministeren nogle spørgsmål. Det tredje lød: betyder NATOs overtagelse af kommandoen i en spændt situation, at A-våben vil eller kan blive placeret på dansk territorium? På dette spørgsmål svarede forsvarsministeren, at det var en kendt sag, at Danmark ikke ville modtage eller oplagre atomvåben på sit territorium. Ja, det er jeg udmærket klar over, det hører vi jo ved enhver lejlighed herinde, når disse ting er til debat; jeg ved udmærket, at det er den indstilling, som er gældende under forhold i fred. Men kan forsvarsministeren garantere, at A-våben

ikke vil ankomme i en spændingssituation, når forsvarsministeren via forsvarschefen har undergivet det danske forsvar NATOs kommando? Det drejer sig altså ikke om fredstid, men om en spændingssituation, den situation, som man kan komme ind i, før det eventuelt bryder løs. Jeg er meget interesseret i at få et svar fra forsvarsministeren.

Jeg havde et par andre spørgsmål vedrørende forsvarsministerens mulighed for at bedømme situationen. Jeg må tage det manglende svar som et udtryk for, at forsvarsministeren ingen mulighed har for at bedømme situationen, og at Danmark dermed endnu mere har solgt sig til NATO.

(Kort bemærkning).

Kurt Brauer: Jeg synes næsten ikke, ministeren kan være dette bekendt over for de radikale. Herregud, denne 12 måneders tjenestetid var jo det alibi og den sutteklud, som de radikale skulle have haft med ud på vælgermøderne. Men nu kommer ministeren og siger, at det ordner man ved at indkalde ekstra folk — altså også de folk, som før har været fysisk eller psykisk uegnede til at forrette tjeneste, skal nu ind i trøjen. Jeg synes næsten ikke, ministeren kan være det bekendt over for de stakkels radikale.

Dernæst, som hr. Morten Lange har været inde på det: vi glæder os til at dykke ned i spørgsmålet om NATOs kommandoovertagelse på grænsen mellem fred og krig i det udvalgsarbejde, som skal komme. Der er imidlertid noget materiale i sagen, som jeg må anbefale ministeren at skaffe sig til den debat, der skal føres i udvalget. Det første er forsvarsloven af 1960. Den er god at have. Der står dér i § 3, stk. 2:

„Såfremt særlige forhold gør det ønskeligt, kan forsvarsministeren overdrage forsvarschefen den øverste operative ledelse af styrker af alle værn m. fl. under ansvar over for ministeren.“

Det næste dokument, som jeg vil anbefale forsvarsministeren til læsning, er en pjece udgivet af socialdemokratiet og skrevet af forhenværende forsvarsminister Victor Gram, som hedder „Danmarks forsvar under tilpasning“. Der er desværre ikke nogen tidsangivelse på den, men ved gennemlæsningen kan man konstatere, at den må være ud-